

PROTOCOLUL

Sesiunii a XII-a a Comisiei interguvernamentale de colaborare economică

Republica Moldova - România

În perioada 8-9 aprilie 2024 s-a desfășurat, la București, sesiunea a XII-a a Comisiei interguvernamentale de colaborare economică între Republica Moldova și România (denumită în continuare "Comisia mixtă").

Copreședinți ai Comisiei au fost domnul Dumitru Alaiba, viceprim-ministru, ministrul dezvoltării economice și digitalizării din Republica Moldova și domnul Ștefan-Radu Oprea, ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului din România.

Secretariatul sesiunii a XII-a a Comisiei mixte a fost asigurat din partea Republicii Moldova de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării iar din partea română de Agenția Română pentru Investiții și Comerț Exterior.

Reuniunea Comisiei mixte a avut loc în contextul unei dinamici fără precedent a colaborării bilaterale pe fiecare palier economic, având la bază „Declarația privind Instituirea unui Parteneriat Strategic între Republica Moldova și România pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova” (semnată la București, la 27 aprilie 2010), Planul de acțiuni între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României de punere în aplicare a Declarației (semnat la Iași, la 3 martie 2012).

Componenta celor două delegații este prezentată în Anexele nr. 1, 2.

Comisia a salutat decizia Consiliului European din 15 decembrie 2023 privind lansarea oficială a negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, etapă nouă în efortul comun al Chișinăului și Bucureștiului, la nivel tehnic și politic, pentru consolidarea și securizarea viitorului european al Republicii Moldova.

Agenda sesiunii a XII-a a Comisiei mixte a cuprins:

- I. Informarea reciprocă de către cei doi copreședinți asupra situației economice din cele două țări
- II. Perspectivele intensificării colaborării bilaterale în domeniile:

1. Comerț, politică comercială și investiții
2. Imm-uri și mediul de afaceri
3. Industrie și turism
4. Energie
5. Transporturi
6. Agricultură și dezvoltare rurală
7. Sanitar-veterinar și siguranța alimentelor
8. Vamal
9. Cooperare transfrontalieră, dezvoltare regională și fonduri europene
10. Dezvoltarea teritoriului, planificare urbană, construcții, geodeziei, cartografiere, cadastru și informații geospațiale
11. Administrație publică
12. Protecția mediului, apelor și pădurilor
13. Comunicații și digitalizare
14. Securitate cibernetică
15. Educație și cercetare
16. Cultură
17. Statistică
18. Concurență
19. Reglementări tehnice, standardizare, metrologie, acreditare, proprietate intelectuală
20. Protecția consumatorilor
21. Muncă și solidaritate socială
22. Sănătate
23. Domeniul financiar, fiscal și bancar
24. Diasporă
25. Administrarea proprietății publice

III. Convenirea locului și perioadei de desfășurare a următoarei sesiuni a Comisiei mixte interguvernamentale de colaborare economică România - Republica Moldova

I. Informarea reciprocă de către cei doi copreședinți asupra situației economice din cele două țări

Copreședinții în Comisia mixtă au prezentat dinamica economiilor naționale, cu accent pe impactul indus de criza energetică, pandemia COVID și conflictul Ucraina - Federația Rusă. Partea din Republica Moldova a subliniat sprijinul permanent acordat de România pentru ameliorarea efectelor negative ale acestor crize asupra economiei și societății din Republica Moldova.

II. Perspectivile intensificării colaborării bilaterale în domeniile:

1. Comerț, politică comercială și investiții

Comerț

Conform datelor preliminare ale balanței de plăți a Republicii Moldova, în anul 2023 comerțul cu bunuri cu România a totalizat 3,3 miliarde USD (-1,0% față de anul 2022), din care exportul de bunuri a fost de 1,1 miliarde USD (+17,5%) și importul 2,1 miliarde USD (-8,1%). Comparativ cu anul 2018 (ultima sesiune a Comisiei mixte), în anul 2023 valoarea comerțului cu România s-a majorat de 2,1 ori, aceasta fiind în continuare principalul partener comercial al Republicii Moldova atât la export, cât și la import.

Comparativ cu anul 2018, comerțul bilateral s-a majorat cu 67%, din care exportul cu 80%, iar importul din România cu 56%. În anul 2023, România s-a clasat pe locul 1 în topul partenerilor comerciali ai Republicii Moldova, cu o pondere de 21,4% din valoarea comerțului total.

Conform Institutului Național de Statistică din România, la finele anului 2023 s-a înregistrat un comerț bilateral în valoare de 3,4 miliarde de USD (-3,9% față de anul 2022), exportul românesc cifrându-se la 2,2 miliarde USD (-5,7%) și importul la 1,2 miliarde USD (-0,4%). În perioada anilor 2018 (ultima sesiune a Comisiei mixte) - 2023, comerțul bilateral s-a majorat de 1,5 ori. În topul partenerilor comerciali ai României, Republica Moldova reprezintă a 15-a piață de export și a 23-a la import.

Diferența de raportare este generată de faptul că datele statistice raportate de Republica Moldova nu includ operațiunile de export - import ale întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și municipiului Bender.

Comisia salută acțiunile de promovare a comerțului bilateral organizate în Republica Moldova și România și recomandă intensificarea acestora, în special pentru diversificarea reciprocă a fluxurilor comerciale.

Politică comercială

În linie cu abordarea exprimată constant de susținere a Republicii Moldova, România sprijină acele măsuri menite să contribuie la consolidarea relației comerciale cu Republica Moldova și să sporească reziliența în regiune în contextul geopolitic actual.

România susține totodată procesul de implementare eficientă a AA/DCFTA în diferitele domenii de interes și utilizarea întregului potențial al acestuia, precum și discuțiile vizând revizuirea gradului de liberalizare a comerțului bilateral, cu obiectivul integrării depline a Republicii Moldova în Piața Unică a UE și obținerii unui grad de acces sporit pe piața acesteia pentru produsele românești.

În acest sens, România apreciază elaborarea Planului de Acțiuni Prioritare pentru implementarea DCFTA UE - Republica Moldova, în toate cele 4 dimensiuni, cu accent pe

obiectivele tangibile și de impact pentru cetățenii și economia Republicii Moldova, precum revizuirea gradului de liberalizare în baza Acordului de Asociere, integrarea în zona roaming a UE, negocierea ACAA (Acordul privind evaluarea conformității și acceptarea produselor industriale) și aderarea la zona SEPA (Single Euro Payments Area).

Investiții

Comisia salută intensificarea reciprocă a activității investiționale și recomandă organizarea de forumuri, seminarii, mese rotunde pe teme de interes pentru potențialii investitori din ambele state, precum și continuarea schimbului de experiență privind crearea unui mediu investițional favorabil.

Ministerul Finanțelor din România va analiza împreună cu Exim Banca Românească S.A. modalitățile potențiale de susținere a investițiilor directe românești în Republica Moldova, prin instrumente de garantare și finanțare suplimentare celor deja existente și disponibile la momentul actual.

2. IMM-uri și mediu de afaceri

Părțile au convenit:

- Promovarea cooperării bilaterale între autoritățile publice responsabile de elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor și politicilor de susținere a dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri;
- Schimb de bune practici în domeniul pregătirii și adoptării de acte normative cu aplicabilitate asupra întreprinderilor mici și mijlocii;
- Cooperare privind crearea și dezvoltarea structurilor de sprijin a IMM-urilor, precum: incubatoare/acceleratoare de afaceri, hub-uri/spații de co-working, clustere inovative, centre de inovare digitală;
- Colaborare prin programe de sprijin comune, în vederea generării, asimilării și valorificării de noi idei sau noi oportunități de afaceri pentru IMM-uri precum: transferul de tehnologie / inovare, digitalizare/ protejarea și valorificarea rezultatelor activității de creație;
- Identificarea de soluții pentru stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, dezvoltarea rețelelor de afaceri și consolidarea centrelor de consultanță și, respectiv, de inovare digitală pentru IMM-uri;
- Schimb de experiență privind generarea de forme asociative în afaceri ale IMM-urilor;

- Schimb de experiență privind accesul la finanțare și la fonduri de investiții pentru IMM-uri;
- Implementarea de proiecte comune destinate dezvoltării IMM-urilor prin finanțare de la bugetul de stat și/sau din alte surse financiare internaționale;
- Colaborare privind înființarea și sprijinirea start-up-urilor inovative;
- Dezvoltarea de inițiative comune în domeniul economiei circulare;
- Colaborare în domenii precum energia regenerabilă și îmbunătățirea eficienței energetice;
- Dezvoltare de proiecte comune de stimulare a cooperării dintre mediul academic/de cercetare și mediul de afaceri, facilitând transferul de tehnologii “verzi”, moderne;
- Promovarea și dezvoltarea contactelor de afaceri între IMM-uri din cele două state, promovarea parteneriatelor și a schimburilor comerciale (inclusiv prin expoziții și târguri de mărfuri și servicii).

3. Industrie și turism

Industrie

Părțile au convenit:

- Identificarea oportunităților de investiții și cooperare economică în domeniul industriei prelucrătoare (industria auto, industria mobilei, etc.);
- Dezvoltarea colaborării în domeniul clusterelor industriale - poli de competitivitate în domenii industriale cu potențial economic;
- Promovarea reciprocă de produse industriale și facilitarea schimburilor de bune practici, în cadrul unor misiuni economice;
- Dezvoltarea tehnologiilor inovatoare ”curate” din domeniul industriei prelucrătoare.

Turism

Părțile au convenit:

- Schimbul de informații cu privire la potențialul turistic al celor două țări, inclusiv date statistice și cooperarea în domeniul promovării turismului sigur și durabil;
- întreprinderea de activități specifice pentru dezvoltarea inițiativelor de promovare a diferitelor forme de turism în ambele țări pentru a crește fluxurile bilaterale de turiști (city break, turism cultural, spa și wellness, vacanțe de schi și litoral etc);

- analizarea oportunității de a dezvolta proiecte comune de investiții în domeniul turismului;
- schimbul de informații cu privire la procedurile de înființare a Organizațiilor de Management al Destinației și a celei de clasificare a unităților de cazare deținute de persoane fizice pentru asigurarea unei concurențe loiale în piață precum și pentru asigurarea protecției turiștilor;
- promovarea Rutelor Cultural Turistice Transfrontaliere Republica Moldova - România;
- dezvoltarea de noi Rute Cultural Turistice ținând cont de comunitatea de limbă, istorie, cultură, tradiții - realități existente între Republica Moldova și România;
- schimbul de informații cu privire la operaționalizarea voucherului turistic în Republica Moldova.

4. Energie

Părțile subliniază importanța primordială a proiectelor de interconexiune a sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și României în atingerea obiectivului de consolidare a securității energetice în spațiul est-european, prin diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare, în paralel cu asigurarea unor servicii mai bune pentru consumatori.

În contextul geopolitic regional actual, Comisia apreciază desfășurarea sesiunilor grupului de lucru trilateral România - Republica Moldova - Ucraina și includerea sectorului energiei în domeniile abordate, precum și desfășurarea, la Chișinău, în 27 iunie 2023, a lucrărilor Grupului comun de lucru în domeniul energiei dintre Republica Moldova și România având un rol semnificativ în asigurarea stabilității sistemelor energetice. În acest sens, părțile reconfirmă angajamentul privind continuarea lucrărilor în cadrul grupurilor trilaterale și al Grupului comun de lucru în domeniul energiei.

Părțile au salutat adoptarea Deciziei 2022/03/MC-EnC a Consiliului Ministerial al Comunității Energiei, privind încorporarea acquis-ului Uniunii Europene privind piața energiei electrice în Comunitatea Energiei, împreună cu Actul de procedură 2022/01/MC-EnC privind promovarea integrării regionale a pieței energiei în Comunitatea Energiei, ca și eforturile Republicii Moldova, ca parte contractantă, de implementare a actelor legislative și a celor administrative.

Semnarea la Chișinău, la 11 decembrie 2023, a *Memorandumului de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România*, cât și intrarea în vigoare a acestuia la nivelul ambelor părți reprezintă pași importanți pentru avansarea proiectelor de infrastructură privind

majorarea gradului de interconectare în sectorul energetic, marcând statutul prioritar al acestui proces, bucurându-se de susținerea instituțiilor europene.

Lucrările Grupului comun de lucru din domeniul energiei între cele două părți au fost concentrate, din punct de vedere tehnic, atât pe identificarea proiectelor cu cel mai mare potențial de stabilizare a sistemelor energetice, cât și pe identificarea axelor de finanțare, inclusiv la nivel european, pentru creșterea gradului de interconectare.

Părțile și-au declarat intenția de a continua colaborarea în vederea realizării proiectelor de interconectare a rețelelor naționale de transport de gaze naturale și energie electrică din cele două țări, precum și a proiectelor complementare, urmând a întreprinde demersuri pentru a declara drept obiective strategice de importanță națională proiectele cuprinse în Memorandumul de Înțelegere semnat la Chișinău la 11 decembrie 2023.

Sectorul electroenergetic

În vederea creșterii nivelului de siguranță în funcționarea rețelelor electrice și dezvoltării în continuare a regulilor și principiilor de coordonare operațională, Părțile au decis continuarea colaborării la nivel tehnic în perspectiva realizării proiectelor de interconectare între Republica Moldova și România și integrarea piețelor de energie electrică.

Părțile salută obținerea statutului de membru observator al ÎS „Moldelectrica”, în cadrul ENTSO-E, în data de 22 noiembrie 2023, contribuind la consolidarea relațiilor cu operatorii de transport de energie electrică din Uniunea Europeană, în contextul sincronizării sistemului electroenergetic al Republicii Moldova la sistemul electroenergetic continental, începând cu 16 martie 2022.

Părțile notează decizia de asigurare a condițiilor desemnării „OPCOM” SA în temeiul legislației Republicii Moldova, prin forma juridică corespunzătoare, în calitate de operator al pieței de energie electrică în Republica Moldova, inclusiv operator al pieței energiei electrice desemnat, în vederea integrării pieței energiei electrice din Republica Moldova în piața internă de energie electrică a Uniunii Europene prin cuplarea piețelor de energie electrică.

Părțile au reiterat importanța strategică a realizării proiectului Liniei Electrice Aeriene de 400 kV Suceava - Bălți, a extinderii stației 400 kV Suceava și stației 400 kV Bălți, salutând Acordul de Împrumut semnat de Guvernul Republicii Moldova cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. În acest context, părțile vor depune toate eforturile pentru a declara proiectul de infrastructură de importanță națională pentru realizarea acestuia într-un termen cât mai scurt posibil.

Părțile au exprimat angajamentul pentru continuarea eforturilor de realizare a celei de-a treia linii de interconexiune de 400 kV, care va stabili o nouă legătură între

Gutinaș (România) și Strășeni (Republica Moldova). De asemenea, părțile vor continua cooperarea în vederea realizării interconexiunilor de comunicație pe liniile electrice existente de 110 kV Huși-Cioara și Țuțora-Ungheni și alte linii electrice stabilite de comun acord.

Părțile salută avizarea de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei din România și de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică din Republica Moldova a regulilor privind alocarea intrazilnică a capacității pentru frontiera Republica Moldova - România. În acest sens, operatorii de transport al energiei electrice vor continua alocarea comună a capacităților pe termen lung, care are ca scop facilitarea schimbului transfrontalier de energie electrică între Republica Moldova și România, precum și cu alte țări ale Uniunii Europene.

Partea din Republica Moldova exprimă recunoștința pentru suportul României în perioada de criză energetică, realizată atât în baza *Memorandumului de Înțelegere dintre Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din Republica Moldova și Ministerul Energiei din România privind cooperarea în domeniul securității energetice* semnat în data de 11 februarie 2022, prin care a fost posibilă încheierea contractelor de urgență dintre ÎS „Moldelectrica” și CNTEE „Transelectrica” SA, precum și prin intermediul Ordonanței de Urgență nr. 119/2022, prin care a fost facilitat accesul la piața energiei electrice a României și a oferit un preț plafonat la energia electrică destinată acoperirii deficitelor.

Părțile exprimă angajamentul pentru continuarea cooperării dintre operatorii sistemelor de transport și depunerea eforturilor necesare în vederea majorării capacității nete de interconexiune alocate de către ENTSO-E pentru blocul Republica Moldova - Ucraina.

Gaze naturale și petrol

În vederea asigurării securității în aprovizionare, Părțile au exprimat intenția de a continua dezvoltarea proiectelor de interconectare a rețelelor de gaze naturale ale celor două țări, precum și a proiectelor complementare.

Comisia salută semnarea Memorandumului de Înțelegere privind alăturarea Republicii Moldova la Coridorul Vertical de Gaze, în marja reuniunii ministeriale a CESEC (Central and South-Eastern Europe Energy Connectivity), în 19 ianuarie 2024, la Atena, alături de Ucraina și Slovacia.

Părțile au reconfirmat statutul prioritar al gazoductului Iași-Ungheni-Chișinău, al extinderii acestuia prin construcția conductei de transport de gaze Centura Chișinăului, acesta având un rol determinant în asigurarea diversificării rutelor de aprovizionare, precum și realizarea lucrărilor complementare interconexiunii Iași-Ungheni-Chișinău prin care se vor asigura regimurile de debit și presiune pentru transportul gazelor naturale în ambele direcții, respectiv analizarea posibilității creșterii capacității de

transport gaze naturale bidirecționale prin intermediul interconectorului Iași-Ungheni, astfel încât prin Memorandumul de Înțelegere semnat în 11 decembrie 2023 și intrat în vigoare la nivelul ambelor părți s-a hotărât ca părțile să își coordoneze acțiunile pentru ca respectivele obiective să fie realizate până la sfârșitul anului 2031.

Părțile au reiterat angajamentul de a sprijini dezvoltarea capacității sistemului de înmagazinare a gazelor naturale pe teritoriul României, în vederea asigurării capacității de stocare și livrare suplimentare pentru a fi utilizată în baza unui Acord de Colaborare (Burden Sharing Agreement) prin creșterea capacității Depozitului Sărmășel și/sau Depozit Fălticeni (depozit nou).

Părțile și-au afirmat interesul de colaborare pe următoarele subiecte:

- practici și mecanisme în scopul inventarierii și digitalizării rețelei naționale de gaze naturale;
- colaborare în studiul adaptării rețelei naționale de gaze naturale la transportul de hidrogen;
- colaborare și schimb de cunoștințe în scopul explorării și exploatării zăcămintelor de hidrocarburi;
- colaborare și schimb de expertiză în scopul studiului posibilității utilizării zăcămintelor de hidrocarburi depletate în vederea utilizării acestora în scop de depozitare subterană a gazelor naturale.

Decarbonizare și eficiență energetică

Părțile vor continua explorarea opțiunilor de asigurare a aprovizionării cu energie electrică, inclusiv din producția viitoare a SN „Nuclearelectrica” din noile capacități, care urmează să intre în exploatare comercială. În context, părțile vor continua cooperarea în acest domeniu având în vedere semnarea la București, în data de 18 iulie 2023, a Memorandumului de Înțelegere dintre SA „Energocom” și SN „Nuclearelectrica” SA pentru dezvoltarea cooperării pe termen lung în sectorul energetic și pentru atingerea unor obiective strategice comune.

Părțile vor continua cooperarea prin identificarea opțiunilor de acordare de sprijin Republicii Moldova în vederea creșterii eficienței energetice în domeniul public, cu extinderea acțiunilor și în domeniul privat și rezidențial.

Reglementare în domeniul energetic

În domeniul reglementării în energie, ANRE Republica Moldova va continua cooperarea cu ANRE România pe subiecte ce țin de funcționarea piețelor de energie, implementarea standardelor europene și preluarea celor mai bune practici de reglementare. Astfel, pentru anul 2024 se are în vedere dinamizarea schimbului de informații, a transferului de expertiză, precum și realizarea de consultări între cele două autorități pe subiectele menționate în Planul de Acțiune încheiat la 7 noiembrie

2023 de cele două autorități, în baza Programului de Cooperare și Asistență între ANRE Republica Moldova și ANRE România semnat la 26 septembrie 2019, în domeniul energiei electrice, gazelor naturale, supravegherii energetice, REMIT, digitalizării și securității cibernetice.

5. Transporturi

Domeniul transportului rutier:

Părțile au salutat buna colaborare în domeniul transporturilor și infrastructurii de transport la nivelul autorităților din cele două țări care a permis semnarea, la București, în data de 7 septembrie 2023 a următoarelor memorandumuri:

- Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din Republica Moldova și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din România privind cooperarea în domeniul transporturilor și infrastructurii de transport;
- Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din Republica Moldova și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din România privind cooperarea în domeniul digitalizării transporturilor rutiere de mărfuri.

Ambele părți au salutat, de asemenea, organizarea la Chișinău, în perioada 11-13 martie 2024, a primelor reuniuni ale grupurilor de lucru constituite în vederea implementării celor două memorandumuri (MoU-TIT și MoU-eCMR). În acest sens, părțile s-au angajat să continue colaborarea în aspectele ce țin de digitalizare și să extindă această colaborare asupra altor domenii de transport.

Părțile au luat act de deciziile adoptate în cadrul ultimei ședințe a Comisiei mixte în domeniul transporturilor rutiere dintre Republica Moldova și România, care a avut loc în perioada 12-13 martie 2024, la Chișinău și au salutat propunerea de inițiere a negocierii noului Acord rutier, ținând seama de necesitatea actualizării condițiilor de derulare a transporturilor rutiere între cele două state, precum și decizia de liberalizare a transportului rutier internațional de pasageri.

Partea română a prezentat în cadrul *Comisiei* măsurile întreprinse de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A. privind:

- fluidizarea traficului în Agențiile de Control și Încasare din punctele de trecere frontieră cu Republica Moldova;
- stadiul implementării prevederilor *Acordului privind controlul coordonat în punctul de trecere a frontierei Albița rutier, pe sensul de intrare în România*, prin relocarea amplasamentului de control și montarea a două sisteme de cântărire noi, cu funcții de automatizare, achiziționate prin programul de finanțarea CEF;

- prezentarea dinamicii evoluției traficului înregistrat prin PTF cu Republica Moldova.

Partea din Republica Moldova a mulțumit părții române pentru susținerea acordată în cadrul Consiliului Uniunii Europene în procesul de negociere a prelungirii valabilității Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri.

Domeniul transportului feroviar:

Partea română a informat că în scopul fluidizării și eficientizării transporturilor feroviare de mărfuri între cele două state, are în derulare două studii de fezabilitate și anume:

- Reabilitarea liniei de cale ferată Roman - Iași - Frontieră și
- Creșterea capacității de transport mărfuri în zona transfrontalieră prin dublarea unor secții de circulație cu ecartament larg: Socola - Ungheni și electrificarea secției de circulație Nicolina - Ungheni Prut.

De asemenea, pentru creșterea relevanței transportului feroviar de călători și mărfuri în trafic internațional, partea din Republica Moldova a fost informată asupra lucrărilor efectuate în România acest sens, cum ar fi: reabilitarea clădirii de călători din stația Fălciu și modernizarea echipamentului utilizat la transbordarea mărfurilor în stația Galați.

România și-a exprimat sprijinul în ceea ce privește integrarea Republicii Moldova și cooperarea consolidată cu viitoarele coridoare europene de transport și recomandă ca primul pas spre integrarea mai rapidă a acestei țări pe piața de transport a UE să fie efectuat în sensul stabilirii unei conexiuni cu ecartament european de la Chișinău la Iași care va facilita circulația mărfurilor și extinderea serviciilor.

Subsecvent, părțile au convenit încurajarea utilizării infrastructurii feroviare pentru transportul de mărfuri și facilitarea tranzitului de mărfuri pe relația Ucraina utilizând rutele principale prin punctele de trecere a frontierei Cristești / Ungheni și Galați / Giurgiulești.

Părțile au convenit revizuirea principiilor de tarificare a prestațiilor feroviare, astfel încât acestea să devină competitive în raport cu transportul rutier.

Părțile vor colabora pentru dezvoltarea digitalizării sistemelor feroviare, în vederea interconectării proceselor de bază din domeniu. Partea română va acorda asistență pentru reformarea căilor ferate din Republica Moldova conform practicilor și reglementărilor UE.

Domeniul transportului naval:

Părțile au convenit să coopereze în vederea relansării navigației pe râul Prut și să promoveze orice investiție eficientă și sustenabilă care poate să-și aducă contribuția la

proiectele de dezvoltare ale complexului portuar Giurgiulești și, respectiv, portului Galați și la facilitarea tranzitului de mărfuri prin acestea.

În acest sens, vor fi inițiate demersuri pentru întrunirea Comisiei hidrotehnice interguvernamentale în cadrul căreia să își desfășoare activitatea și grupul de lucru sectorial în domeniul naval, înființată în temeiul articolului 5 al *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării*, semnat la Chișinău la 28 iunie 2010, pentru stabilirea condițiilor pentru reluarea navigației pe Prut și asigurarea accesului navelor la dane în condiții de siguranță.

Domeniul transportului aerian

Părțile au convenit următoarele:

- Colaborarea în ceea ce privește schimbul de informații și asistență între Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi din Republica Moldova și Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile din România;
- Recunoașterea reciprocă a licențelor naționale pentru aeronave (AN2, K26, MI8 etc.);
- Instituirea unui mecanism de colaborare între cele două autorități aeronautice pentru conversia în vederea recunoașterii certificatelor asociate licențelor, certificatelor și atestatelor.

6. Agricultură și dezvoltare rurală

Părțile au convenit cooperarea și stabilirea unui parteneriat strategic regional pentru inovare în vederea adoptării unor soluții inovative privind economia circulară prin transformarea inteligentă a sistemelor agroalimentare, în contextul actual al crizelor, vizând următoarele ținte socio-economice:

- consolidarea lanțurilor integrate de aprovizionare din sectorul agroalimentar (furnizorii de input-uri, fermele agricole de producție, industria agroalimentară, comerțul, transporturile);
- volatilitatea prețurilor la alimente, impredictibilitatea producției agroalimentare și modificarea comportamentului de consum al populației (piața agroalimentară a devenit o arena deschisă a conflictelor sociale și economice, la nivel global);
- măsuri de prevenire a fenomenului risipei alimentare (presiunea sistemelor alimentare globale impune o viziune pe termen lung asupra modului în care se pot schimba modelele prin care producem, distribuim, consumăm și risipim resurse, inclusiv resurse alimentare);

- schimb de bune practici pentru Strategia de Dezvoltare Durabilă și Planul de Acțiune pentru Economie Circulară (Exemplu de resurse: PEI-AGRI care se concentrează pe formarea parteneriatelor și conectarea persoanelor din diverse domenii în Rețeaua PEI-AGRI, prin diferite tipuri de activități, cum ar fi Grupurile Operaționale și Focus Grupurile PEI-AGRI);
- schimb de informații în domeniul ameliorării genetice a animalelor;
- schimb de experiență privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea;
- continuarea colaborării în domeniul intervențiilor active în atmosferă, dintre România și Republica Moldova, inclusiv prin convenirea și semnarea unui document bilateral;
- schimb de bune practici privind agricultura ecologică;
- dezvoltarea, modernizarea și diversificarea activităților de valorificare a producției alimentare horticoale pentru diferite destinații și piețe.
- cercetarea, perfecționarea și implementarea de noi metode și procedee (agrotehnice, biologice și chimice) de prevenire și combatere a organismelor nocive la vița de vie, în scopul obținerii unei producții vitivinicole de calitate (inclusiv ecologică).

7. Sanitar-veterinar și siguranța alimentelor

Comisia salută colaborarea foarte bună și dinamică materializată prin semnarea Acordului între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din România privind cooperarea bilaterală în domeniul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor, prin dezvoltarea capacităților de testare ale laboratoarelor din Republica Moldova, precum și în managementul focarelor de gripă aviară și pestă porcină africană și cooperare transfrontalieră.

Principalele domenii prioritare de conlucrare pentru perioada imediat următoare sunt: dezvoltarea cooperării bilaterale în domeniile sănătății și bunăstării animalelor, cooperării transfrontaliere, dar și a dezvoltării sistemului de laboratoare, promovarea cererilor de participare în programul Interreg-Next, precum și a altor subiecte de interes comun.

8. Cooperarea în domeniul vamal

Părțile au convenit:

Continuarea cooperării, în baza instrumentelor bilaterale și multilaterale, în special în cadrul grupurilor de lucru/proiect constituite la nivelul Comisiei Europene, prin utilizarea mecanismelor instituite;

Depunerea, în continuare, de eforturi comune pentru buna derulare a implementării „Deciziei nr.1/2022 a Subcomitetului Vamal Uniunea Europeană - Republica Moldova din 3 octombrie 2022 cu privire la recunoașterea reciprocă a Programului Republicii Moldova privind operatorii economici autorizați și a Programului Uniunii Europene privind operatorii economici autorizați”;

Continuarea implementării Planului de Cooperare între Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Autoritatea Vamală Română privind intensificarea cooperării în domeniul antifraudă vamală și facilitării comerțului, încheiat la BVF Albița în 11.10.2023;

Depunerea în continuare de eforturi coordonate pentru eficientizarea acțiunilor privind prevenirea și combaterea fraudelor vamale, concomitent cu fluidizarea traficului de mărfuri și călători prin punctele comune de trecere a frontierei, precum și pentru securizarea frontierei externe a Uniunii Europene;

Realizarea de schimburi de experiență în domenii de interes din activitatea vamală;

Depunerea de eforturi pentru buna implementare a proiectelor la frontiera comună, finanțate cu fonduri europene, aflate în derulare.

9. Cooperare transfrontalieră, dezvoltare regională și fonduri europene

Cooperare transfrontalieră

- Comisia salută colaborarea în cadrul Programului Interreg NEXT, cu finanțare europeană, aprobat de Comisia Europeană pe 30 noiembrie 2022, care se derulează în perioada 2021-2027, acoperind aria eligibilă județele Botoșani, Iași, Vaslui, Galați și întregul teritoriu al Republicii Moldova.
- Având în vedere modificarea, în noul cadru legal european, a mecanismelor financiare de acordare a granturilor, Comisia recomandă ca beneficiarii proiectelor să fie pregătiți să asigure fluxul financiar necesar implementării în bune condiții a proiectului.
- Intensificarea cooperării în identificarea priorităților de finanțare comune, pentru exercițiul financiar post 2027 în contextul programelor Uniunii Europene.

Dezvoltare regională

Părțile au convenit:

- Continuarea colaborării instituționalizate prin Acordul de colaborare între Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova (*actualmente* Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) și Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (în prezent Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației) din

România (semnat la 3 martie 2012, la Iași), în conformitate cu Programul interministerial de colaborare în vigoare.

- Realizarea de schimb de experiență în domeniul funcționării instituțiilor și organismelor de implementare a politicilor de dezvoltare regională prin intermediul programelor și instruirilor.
- Continuarea colaborării în cadrul Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane Euro acordat de România Republicii Moldova, semnat la 11 februarie 2022, prin realizarea proiectelor de dezvoltare locală.
- Necesitatea intensificării colaborării regionale între Republica Moldova și România, prin promovarea în continuare, de proiecte concrete, pe dimensiunea economică, în sprijinul comunităților locale din cele două țări.
- Menținerea unui dialog permanent între reprezentanți ai unităților administrativ-teritoriale din Republica Moldova și România care să favorizeze identificarea unor acțiuni concrete de colaborare în domeniile de interes comun, derulate în baza unor înțelegeri de cooperare. Semnarea unor astfel de înțelegeri între unitățile administrativ-teritoriale similare din Republica Moldova și România va permite dezvoltarea de relații constante între diverse instituții, agenți economici, organisme non-guvernamentale, asociații etc., în diferite domenii de activitate în funcție de interesul comun al celor două comunități locale.

Colaborarea în domeniul fondurilor europene

Părțile apreciază strânsa cooperare și salută proiectele realizate sau aflate în derulare, care beneficiază de finanțare europeană. Pentru încurajarea dezvoltării relațiilor de cooperare în domeniul fondurilor europene, părțile convin asupra următoarelor:

- Dezvoltarea și consolidarea cooperării inter-instituționale între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene din România și ministerul omolog din Republica Moldova, în vederea facilitării schimbului de informații, expertiză și bune practici în domeniul programelor și inițiativelor europene, gestionate centralizat de către COM;
- Schimb de experiență și bune practici în domeniul implementării de proiecte cu finanțare din programele și inițiativele europene gestionate centralizat de către COM;
- Organizarea de seminarii și ateliere de lucru pentru dezvoltarea de competențe specifice și pregătirea profesională a personalului din structurile responsabile de programele gestionate direct de Comisia Europeană, din cele două țări.
- Schimbul de informații și transferul de expertiză între cele două țări pentru dezvoltarea cooperării în domeniul programelor și inițiativelor europene gestionate

centralizat de către COM prin crearea unor rețele de dialog al potențialilor beneficiari ai programelor și inițiativelor europene.

- Schimb de experiență și transfer de expertiză în domeniul aplicării Regulamentelor UE care reglementează fondurile europene, inclusiv în programarea fondurilor europene accesibile Republicii Moldova.

10. Dezvoltare teritorială, planificare urbană, construcții, geodezie, cartografiere, cadastru și informații geospațiale

Dezvoltarea teritoriului, planificare urbană și construcții

Cele două Părți vor continua colaborarea în cadrul următoarelor acțiuni bilaterale:

- Efectuarea de schimb de experiență în elaborarea actelor legislative și normative aferente domeniului în cauză, precum și în stabilirea și elaborarea instrumentelor de planificare teritorială și urbană;
- Desfășurarea de proiecte comune în organizarea concursurilor tematice, meselor rotunde, seminarelor, conferințelor, expozițiilor;
- Elaborarea proiectelor comune privind dezvoltarea teritorială și urbanism, implementarea prevederilor documentelor cadru elaborate la nivel european;
- Identificarea unor priorități comune de dezvoltare urbană care să fie promovate în conformitate cu Noua Agenda Urbană;
- Dezvoltarea de instrumente de dezvoltare urbană durabilă;
- Dezvoltarea de instrumente pentru identificarea impactului teritorial al politicilor sectoriale;
- Schimb de experiență pentru protejarea și valorificarea zonelor protejate și a patrimoniului natural și construit;
- Organizarea de instruiți periodice privind implementarea cadrului legislativ european în domeniul construcțiilor și al standardelor europene pentru produse de construcții și metode de încercări ale acestora;
- Organizarea de instruiți privind implementarea bunelor practici în domeniul proiectării, execuției, întreținerii și urmăririi comportării construcțiilor;
- Efectuarea de schimb de experiență în atestarea specialiștilor din domeniul construcțiilor precum arhitecți, proiectanți, responsabili de tehnici, diriginți de șantier, ingineri cadastrali, geodezi și evaluatori ai bunurilor imobile;
- Efectuarea de schimb de experiență în domeniul construcției locuințelor sociale, implementarea programelor în acest domeniu;

- Extinderea cooperării în domeniul reglementărilor și standardelor în construcții (Eurocoduri) în special în domeniile:
 - o proiectarea structurilor compozite de oțel și beton,
 - o proiectarea structurilor de zidărie,
 - o proiectarea geotehnică,
 - o proiectarea structurilor pentru rezistența la cutremur;
 - o verificarea și calibrarea Parametrilor determinați la nivel național (NDP) pentru aceste Eurocoduri.
- Susținerea în elaborarea Anexelor Naționale ale Republicii Moldova la Eurocodurile în construcții și consolidarea capacităților specialiștilor locali în domeniu;
- Cooperarea în domeniul implementării Directivei privind performanța energetică a clădirilor 2010/31/UE din 19 mai 2010 în Republica Moldova (Road Map/Action Plan for transposition of the EU Directive on EPB in Moldova);
- Efectuarea de schimb reciproc de acte normative relevante privind administrarea, întreținerea, reabilitarea blocurilor de locuințe, precum și formele de suport financiar pentru renovarea fondului locativ;
- Efectuarea de schimb de informații privind mecanismele ce țin de nivelul de acces tinerilor la locuințe;
- Efectuarea de schimb de experiență privind zonele de risc natural și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;

Geodezie, cartografie, cadastru și informații geospațiale

- Sprijinirea reciprocă în atragerea proiectelor comune de dezvoltare a domeniului geodezie, cartografie, cadastru și infrastructurii de date spațiale;
- Efectuarea de schimb de experiență în atestarea specialiștilor din domeniul geodeziei, cadastrului și evaluarea bunurilor imobile;
- Efectuarea de schimb de experiență prin vizite reciproce de studii și de lucru privind infrastructura pentru informații (date) spațiale și interoperabilitatea seturilor de date spațiale și a serviciilor de rețea;
- Abordarea uniformă și racordarea datelor în cadrul Directivei UE INSPIRE și a proiectelor în internaționale: Eurogeographics, COPERNICUS, etc.;
- Schimb de experiență și transfer reciproc de informații cartografice în vederea editării hărților, planurilor, semnelor convenționale în format digital la diferite

scări, precum și pentru asigurarea verificării calității tehnice a produselor cartografice;

- Colaborare în domeniul gravimetriei privind schimbul reciproc de date gravimetrice pentru generarea unui model de cvasigeoid precis în zona de frontieră și schimbul de informații privind algoritmul de generare a cvasigeoidului;
- Realizarea unor legături între rețelele de nivelment naționale (Rețelei de nivelment a Republicii Moldova cu rețeaua de nivelment a României), precum și cu Rețeaua Europeană Unificată de Nivelment (UELN);
- Realizarea unor proiecte comune de producere a modelelor digitale al terenului prin scanare aeriană (LiDar), fotografii aeriene și producția de hărți și ortofotoplanuri, cu zona de acoperire a Bazinul Prutului;
- Asistență tehnică pentru generarea modelului digital al terenului rezultat prin scanare aeriană, aerofotografiere sau imagini satelitare și pentru generarea ortoimagini;
- Schimbul de experiență privind modul de prestare a serviciilor cadastrale, de înregistrare în carte funciară și oferire informației;
- Modalitatea de înregistrare a obiectelor de utilitate publică și oferirea informației din registrul cadastral.
- Schimb de experiență în domeniul sistemelor de determinare a poziției, dezvoltarea serviciilor comune ale Sistemului Românesc de Determinare a Poziției (ROMPOS) și al Sistemul Național de Poziționare a Republicii Moldova (MoldPOS).

11. Administrație publică

Părțile au convenit continuarea dezvoltării colaborării, în baza schimbului de experiență și stabilirea unui sistem de contacte directe.

Cele două părți subliniază importanța intensificării eforturilor autorităților publice locale din Republica Moldova și România pentru dezvoltarea unor parteneriate și/sau relații de înfrățire în vederea dezvoltării și consolidării relațiilor bilaterale în domeniile economie, educație, sănătate, cultură, turism, protecția mediului înconjurător, etc.

În domeniul cooperării în materie de administrație publică, părțile își propun să intensifice promovarea cooperării bilaterale dintre cele două state, în scopul îmbunătățirii funcționării și creșterii performanței administrației publice.

12. Protecția mediului

Părțile au convenit continuarea colaborării, informându-se asupra stadiului proiectelor, respectiv:

La nivelul Comisiei Hidrotehnice Interguvernamentale stabilite în cadrul Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării (Chișinău, 28 iunie 2010) au fost aprobate cu prilejul celei de-a doua sesiuni extraordinare (1 august 2023) amplasamentele unor apeducte, cu subtraversarea râului Prut în locațiile: Sculeni (România) - Sculeni (Republica Moldova) și Măcărești (România) - Măcărești (Republica Moldova).

Totodată, colaborarea între părți se bazează pe:

Memorandumul de colaborare între Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Grădina Botanică Națională „Alexandru Ciubotaru” (Republica Moldova) și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” (România), semnat la Chișinău pe 05.05.2023, prin care părțile:

- vor desfășura cooperarea în domeniul cercetării fundamentale și aplicative privind managementul durabil al ecosistemelor forestiere și conservarea biodiversității acestora;
- vor promova asigurarea în mod integrat a bunurilor și serviciilor ecosistemice oferite de pădure;
- vor dezvolta platforme digitale și crea baze de date în vederea asigurării unui management eficient al informației științifice.

Părțile vor constitui o comisie mixtă cu atribuții de elaborare și implementare a programului comun de activități și monitorizare a realizării memorandumului. Comisia mixtă se va întruni la solicitarea Părților, cel puțin o dată pe an.

Memorandumul de Înțelegere dintre Agenția Moldsilva și Regia Națională a Pădurilor Romsilva, semnat la București pe 05.03.2018, prin care părțile colaborează în următoarele domenii prioritare:

- Schimb de informații și corelarea pozițiilor celor două țări privind sectorul silvic la nivel internațional;
- Schimbul și instruirea resurselor umane, organizarea vizitelor de lucru;
- Conceperea, implementarea și continuarea unor proiecte comune;
- Colaborarea în sectorul investițiilor în vederea realizării strategiei de drumuri forestiere, mecanizării lucrărilor în silvicultură;
- Creșterea competitivității și sustenabilității sectorului forestier și a contribuției acestuia în economie.

Memorandumul de colaborare între Agenția „Moldsilva” și Universitatea „TRANSILVANIA” din Brașov, România, semnat la 25.10.2017 (5 ani), prin care părțile:

- Stabilesc colaborarea științifică și parteneriate;
- Schimb de informație științifică, material experimental și potențial uman;
- Elaborează proiecte în parteneriat;
- Organizează în comun conferințe, simpozioane și sesiuni științifice.

Continuarea colaborării în baza Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, semnat la Chișinău la 28 iunie 2010.

De asemenea, în scopul consolidării activităților pentru gestionarea în comun a râului Prut și îmbunătățirii calității apei, la 20.10.2023, la Kiev, Ucraina a fost semnată Declarația privind cooperarea legată de managementul apelor din perspectiva aspectelor internaționale în bazinul râului Prut.

Continuarea colaborării în baza Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea și ajutorul reciproc în cazul producerii dezastrelor, din 03.03.2012:

Părțile au convenit completarea Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Mediului din Republica Moldova și Ministerul Mediului și Pădurilor din România privind colaborarea în domeniul protecției mediului, semnat la București, la 27 aprilie 2010, conform procedurilor din art.9 alin.3.

13. Comunicații și digitalizare

Comunicații

Prin implementarea *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind reducerea tarifelor de furnizare a serviciilor de roaming internațional și a celor de apeluri internaționale între cele două state*, semnat la 11 februarie 2022, reducerile semnificative ale tarifelor pentru roamingul bilateral între operatorii din Republica Moldova și România au impulsivat substanțial consumul serviciilor în roaming și comunicarea dintre utilizatorii celor două țări.

Conform ultimelor rapoarte, în 2022 față de 2021, traficul de internet și date în roaming a crescut cu 760% în cazul utilizatorilor din Republica Moldova și cu 100% în cazul utilizatorilor din România. Mai mult, creșterea masivă a traficului a fost alimentată de scăderea prețurilor: costul coșului mediu de consum în roaming în cele două țări a scăzut cu aproape 70% în cazul utilizatorilor din Republica Moldova și cu 30% în cazul celor din România.

Autoritățile de reglementare, ANRCETI în Republica Moldova și ANCOM în România, vor continua monitorizarea și raportarea periodică a evoluțiilor și efectelor Acordului de roaming.

În 2024, parteneriatul dintre ANRCETI și ANCOM, întărit de absorbția Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio din Republica Moldova (SNMFR), va continua să livreze rezultate concrete în multiple direcții, în beneficiul utilizatorilor de comunicații din cele două state.

Părțile au convenit asupra următoarelor aspecte:

- Continuarea cooperării între Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și ministerul omolog din Moldova cu privire la infrastructura de comunicații electronice;
- Colaborarea în sensul dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, transferul de expertiză din partea României în domeniul acoperirii și conectivității, precum și pentru întărirea punctelor de interconectare a rețelelor de date;
- Explorarea posibilităților tehnico-economice privind gestionarea de proiecte comune pentru dezvoltarea infrastructurilor de comunicații electronice fixe și mobile la nivel național.

Digitalizare

În domeniul transformării digitale părțile vor continua buna colaborare începută în februarie 2022 prin semnarea *Memorandumului de înțelegere în domeniul transformării digitale între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României*. Partea română confirmă interesul în vederea transformării digitale a societății în cele două țări, ia în considerare capacitățile din acest sector aflate la dispoziția instituțiilor publice, recunoaște existența potențialului de colaborare pentru efectuarea de schimburi de experiență, precum și dezvoltarea investițiilor în sectorul tehnologiei informației și implementarea de proiecte și inițiative comune.

În acest sens, partea română susține continuarea colaborării în ceea ce privește recunoașterea mutuală a semnăturilor electronice, implementarea platformelor și infrastructurilor digitale implementate de părți separat cât și împreună, cât și constituirea unui cadru de dezvoltare în comun a noilor soluții digitale. Având în vedere faptul că aproximativ un milion de cetățeni ai Republicii Moldova și-au dobândit cetățenia română, interoperabilitatea dintre autorități este una foarte importantă pentru asigurarea unui flux facil de lucru în raport cu acești cetățeni, prin dezvoltarea serviciilor publice electronice.

Părțile au convenit asupra următoarelor aspecte:

- Intensificarea colaborării cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și instituția omoloagă din România, Autoritatea pentru Digitalizarea României;

- Schimb de experiență și bune practici în domeniul transpunerii acquisul-ului UE din domeniul digital ;
- Acordarea de asistență tehnică pentru armonizarea legislației Republicii Moldova cu aquis-ul UE din domeniul digital ;
- Schimb de experiență și bune practici în accesarea fondurilor disponibile prin intermediul Programului Europa Digitală ;
- Schimb de experiență și bune practici în domeniul dezvoltării serviciilor publice electronice ;
- Dezvoltarea de inițiative comune în domeniul economiei digitale, inclusiv a comerțului electronic ;
- Facilitarea investițiilor în domeniul tehnologiei informației.

Operaționalizarea Punctului de Contact Unic Electronic pentru Licență Industrială

Colaborarea cu autoritățile din Republica Moldova responsabile de digitalizarea și simplificarea procedurilor în relația cu mediul de afaceri, respectiv schimbul de experiență dintre Grupul de lucru din România constituit din reprezentanți ai Consiliului Concurenței și Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului cu Agenția Servicii Publice și Agenția de Guvernare Electronică din Republica Moldova în vederea dezvoltării Platformei pentru licențe industriale.

14. Securitate cibernetică

Părțile au convenit asupra următoarelor aspecte:

- Intensificarea colaborării dintre Agenția Națională pentru Securitate Cibernetică din Republica Moldova și Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC) din România;
- Acordarea de sprijin autorităților din Republica Moldova din domeniul securității cibernetice, precum Agenția Națională pentru Securitate Cibernetică și Institutul Național de Inovații în Securitatea Cibernetică „Cybercor”, în procesul de edificare și consolidare a securității cibernetice naționale;
- Transfer de experiență și bune practici în domeniul securității cibernetice;
- Transfer de experiență și bune practici în dezvoltarea politicilor sectoriale din domeniul securității cibernetice;
- Instruirea resurselor umane din domeniul securității cibernetice.

15. Educație și Cercetare

Educație

- Consolidarea și diversificarea domeniilor de cooperare inter-instituțională între Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova și Ministerul Educației din România în domenii precum: dezvoltarea învățământului dual, dezvoltarea și implementarea de către instituțiile de învățământ superior de programe care conduc la obținerea de microcertificări, precum și alte domenii de interes pentru cele două instituții.

Cercetare științifică

- Colaborarea științifică bilaterală va fi extinsă atât la nivel de mobilitate cercetători, cât și prin proiecte complexe. Astfel, în baza Memorandumului de înțelegere în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării, semnat la 11 februarie 2022, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării din România au lansat în anul 2023 prima competiție de proiecte care oferă acces cercetătorilor din Republica Moldova la infrastructurile de cercetare existente în România.

- Pentru anul 2024 Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării din România își propune să lanseze o competiție de proiecte complexe care să ofere cercetătorilor noi oportunități de colaborare și care să conducă la întărirea relațiilor științifice între cele două țări.

- Documentele competiției ce va fi lansată vor face obiectul consultărilor bilaterale între părți.

16. Cultură

Ministerele Culturii din cele două țări au convenit:

- Demararea demersurilor pentru agreeerea unui document bilateral (Protocol de cooperare) referitor la organizarea anuală a Festivalului Teatrelor Naționale din Republica Moldova și România. Existența unui astfel de document ar sprijini derularea evenimentului din punct de vedere organizatoric și financiar;
- Încheierea unui nou Protocol de colaborare în domeniul culturii, având în vedere că Protocolul de cooperare între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova și Ministerul Culturii și Identității Naționale din România, semnat de cei doi miniștri la 22 noiembrie 2018, a expirat în acest an;
- Cooperarea între cele două țări în privința elaborării unor măsuri de salvagardare comune pentru elementele de patrimoniu cultural imaterial comune înscrise în Lista Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a UNESCO;

- Intensificarea cooperării în domeniul cinematografiei între Centrele Naționale ale Cinematografiei ale ambelor Părți, în vederea creării Arhivei Naționale de Film la Chișinău;
- Crearea unui grup de lucru inter-statal privind reformarea domeniului patrimoniului cultural al Republicii Moldova;
- Organizarea unor programe comune de mobilitate a artiștilor în vederea consolidării capacității profesionale a acestora;
- Inițierea cooperării Institutului Național al Patrimoniului din România cu Institutul Patrimoniului Cultural din Republica Moldova în vederea preluării experienței și mecanismului „Timbrul Monumentelor Istorice”.

De asemenea, Institutul Național al Patrimoniului din România dorește intensificarea cooperării cu Republica Moldova pe următoarele subiecte:

- Includerea Complexului cultural Precucuteni-Ariușd-Cucuteni-Trypillia, ca nominalizare serială transfrontalieră a României, Republicii Moldova și Ucrainei în Listele Indicative pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO ale celor trei țări (obiectiv deja realizat pentru România și Ucraina) și pregătirea ulterioară a dosarului de nominalizare;
- Organizarea unor programe comune de educație și formare în domeniul protejării patrimoniului construit, desfășurate la monumente din România - conacele de la Liteni (jud. Suceava) și/sau Pribești (jud. Vaslui) aflate în administrarea INP - și din Republica Moldova - ar fi de interes identificarea monumentelor și instituțiilor partenere din Republica Moldova interesate de acest tip de cooperare;
- Acces al cercetătorilor din Republica Moldova - în cadrul proiectului IPERION HS prin platforma ARCHLAB - care să ofere cercetătorilor din domeniul patrimoniului oportunități de mobilitate și acces la informații științifice organizate în seturi de date, în mare parte nepublicate, din arhive ale muzeelor, galeriilor și instituțiilor de cercetare europene de prestigiu - 14 instituții din Belgia, Franța, Germania, Italia, Olanda, România, Spania, Suedia și Marea Britanie; România și R. Moldova au înscrise deja 4 dosare comune - Colindatul de Ceată Bărbătească (2013), Tehnici tradiționale de realizare a scoarței în România și Republica Moldova (2016), Practicile culturale asociate zilei de 1 Martie (2017) și Arta cămășii cu altiță - element de identitate culturală în Republica Moldova și România (2022);
- Necesitatea continuării cooperării dintre specialiști în vederea soluționării tuturor cerințelor necesare pentru aprobarea proiectelor depuse pentru obținere finanțare, în baza Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea Programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova; două dintre instituțiile subordonate Ministerului Culturii R. Moldova, respectiv Institutul Național al Patrimoniului și Muzeul Național al Literaturii au depus proiect de restaurare a clădirilor aferente.

17. Statistică

În contextul procesului de integrare europeană a Republicii Moldova și al alinierii legislației naționale în domeniul statisticii la prevederile acquis-ului Uniunii Europene, Institutul Național de Statistică din România împreună cu Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova (BNS) vor continua și intensifica acțiunile de cooperare în domeniul statisticii oficiale, inclusiv privind:

- producerea statisticilor oficiale naționale de calitate și comparabile în conformitate cu standardele UE în domeniul statisticii agriculturii, întreprinderilor (inclusiv statistica energiei, construcțiilor, comerțului, turismului și transportului), statistica investițiilor, statistica demografică și socială, în special statistica educației, protecției sociale și nivelului de trai;
- implementarea graduală în Republica Moldova a Sistemului European de Conturi 2010 (ESA 2010);
- schimbul de experiență cu privire la participarea în cadrul Programului Internațional de Comparabilitate (ICP);
- utilizarea surselor alternative (administrative și private) de date în scopuri statistice în conformitate cu normele, standardele și practicile internaționale, vizând creșterea calității statisticilor oficiale, producerea de noi indicatori statistici, reducerea costului informației și reducerea sarcinii de răspuns asupra respondenților;
- creșterea capacității statisticii oficiale a Republicii Moldova de satisfacere a nevoilor informaționale ale utilizatorilor de date prin perfecționarea metodelor și tehnicilor de diseminare a datelor și informațiilor;
- consolidarea capacităților profesionale în vederea îmbunătățirii abilităților cu capacități de inovare și know-how pentru statisticile oficiale naționale, prin intensificarea cooperării dintre statistica oficială și mediul academic;
- procesarea, analiza și diseminarea datelor recensământului populației și al locuințelor;
- optimizarea proceselor statistice prin modernizarea infrastructurii TIC.

De asemenea, în vederea sprijinirii și accelerării alinierii Sistemului Statistic Național al Republicii Moldova la Sistemul Statistic European, părțile au convenit asupra extinderii și intensificării cooperării în domeniul statisticilor oficiale, ce se va baza pe schimb de experiență în sfera metodologiei și practicii statistice, organizarea de cursuri, seminarii, consultări, misiuni de studiu și expertiză, precum și alte activități similare, schimb sistematic de publicații statistice și alte materiale.

Un rol activ privind colaborarea în domeniul statistic îl are relația colegială profesională între Banca Națională a Republicii Moldova și Banca Națională a României ce ține de dezvoltarea statisticilor sectorului extern (*SSE - Balanța de plăți, Poziția investițională internațională, Datoria externă și alte statistici ale sectorului extern*) pentru facilitarea dezvoltării capacităților de aliniere la *aquis*-ul UE din domeniu (BOP Vademecum etc.). Se practică consultări și schimb de informații, vizite/stagii colegiale, preluare de experiență, în special privind acțiunile de implementare a recomandărilor/cerințelor UE la SSE.

18. Concurență

Părțile au convenit:

- Continuarea cooperării dintre Autoritatea de Concurență din Republica Moldova și Consiliul Concurenței din România prin acordarea de asistență tehnică pentru dezvoltarea politicii de concurență și întărirea capacității administrative - Proiect de Twinning 2024;
- Susținerea eforturilor Consiliului Concurenței și Guvernului din Republica Moldova pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin Acordul de Asociere cu UE;
- Disponibilitatea acordării de asistență tehnică Consiliului Concurenței și altor părți implicate în aplicarea regulilor de concurență și ajutor de stat (guvern, reglementatori, sistemul judecătoresc, media, mediul academic, mediul de afaceri) în concordanță cu obligațiile asumate în procesul de aderare la UE;
- Acordarea de sprijin autorităților din Republica Moldova pentru continuarea reformelor economice, realizarea proiectelor transfrontaliere România - Republica Moldova, cu respectarea regulilor de concurență și ajutor de stat;
- Acordarea de sprijin pentru implementarea recomandărilor din Peer-review, în special în ceea ce privește cooperarea Consiliului Concurenței din Republica Moldova cu alte autorități naționale;
- Disponibilitatea de a continua schimbul de experiență atât pe zona de ajutorului de stat, cât și pe aspecte noi, cum ar fi investițiile străine sau crearea mecanismului de dezoligarhizare (corespunzător zonei de competențe a autorității de concurență);
- Utilizarea cadrului conferit de Memorandumul regional de cooperare pentru acordarea de asistență Consiliului Concurenței din Republica Moldova.

19. Reglementări tehnice, standardizare, metrologie, acreditare, proprietate intelectuală

Reglementare tehnică și evaluarea conformității:

Părțile au convenit pentru:

- Acordarea de asistență tehnică pentru armonizarea legislației Republicii Moldova cu aquis-ul comunitar, elaborarea și implementarea noilor instrumente de politică industrială, în acord cu politicile europene;
- Colaborarea în domeniul industriei textile și schimb de bune practici între operatorii economici;
- Cooperare în domeniul laboratoarelor de testare naționale pentru îndeplinirea standardelor de conformitate.

Standardizare:

Părțile vor continua să coopereze în domeniul standardizării în baza Acordului de parteneriat în domeniul standardizării dintre Institutul de Standardizare din Republica Moldova (ISM) și Asociația de Standardizare din România (ASRO), semnat la 27 iunie 2013.

Metrologie

Institutul Național de Metrologie din Republica Moldova (INM-RMD) și Institutul Național de Metrologie din România (INM-RO) vor intensifica colaborarea, conform Acordului de colaborare nr. 04 din 09 septembrie 2014, prin:

- Informarea reciprocă periodică între INM-MD și INM-RO privind participarea la programele europene de cercetare științifică în domeniul metrologiei, la rețelele europene de metrologie, la comparări cheie/suplimentare și la comitetele tehnice din cadrul EURAMET;
- Efectuarea de comparări bilaterale între INM-MD și INM-RO;
- Schimbul de experiență în domeniile metrologice prioritare;
- Etalonarea, la solicitarea INM-MD, a etaloanelor de referință din dotarea laboratoarelor INM-MD în laboratoarele INM-RO;
- La solicitarea agenților economici din Republica Moldova, etalonarea etaloanelor de exactitate ridicată din dotarea acestora, pentru care INM-RO are capacități de măsurare.

Acreditare:

- Părțile vor continua să coopereze în domeniul acreditării în baza Acordului de Colaborare cu Asociația de Acreditare din România RENAR din mai 2022.

Proprietate intelectuală:

Comisia salută semnarea Memorandumului de înțelegere între AGEPI (RMD) și ORDA (RO), OSIM (RO), la 31.10.2023, la București, document care stabilește elaborarea unei platforme pentru activități comune de cooperare între cele trei oficii în următoarele domenii:

- Armonizarea legislației: modificarea legislației din domeniul proprietății intelectuale, prin transpunerea actelor normative ale Uniunii Europene din domeniul proprietății intelectuale în legislația Republicii Moldova;
- Schimbul de informații: realizarea schimbului permanent de informații privind evoluțiile legislative și tendințele internaționale în domeniul proprietății intelectuale, inclusiv cu referire la implementarea tratatelor internaționale, cu accent pe aspectele de interes pentru procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană;
- Îmbunătățirea practicilor: realizarea schimburilor de experiență, inclusiv vizite de lucru ale specialiștilor, și acordarea asistenței pentru dezvoltarea și implementarea celor mai eficiente proceduri pentru înregistrarea și protejarea drepturilor de proprietate intelectuală, în conformitate cu standardele europene;
- Proiecte și activități comune: dezvoltarea și implementarea proiectelor și activităților comune care să consolideze și să îmbunătățească sistemul de proprietate intelectuală în beneficiul ambelor țări și al integrării europene a Republicii Moldova;
- Instruirea personalului: organizarea de seminarii și mese rotunde în domeniul proprietății intelectuale, cu accent pe asigurarea calității procedurilor efectuate în cadrul oficiilor și armonizarea la standardele europene relevante.

20. Protecția consumatorilor

Autoritățile privind protecția consumatorilor din cele două țări au convenit:

- Încheierea unui memorandum de înțelegere privind asistența reciprocă în domeniul protecției consumatorilor și supravegherii pieței între Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecției Consumatorilor din Republica Moldova (ISSPNPC) și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor din România (ANPC), care prevede în special obiectivele generale ale cooperării.
- Realizarea unui schimb de bune practici în ceea ce privește creșterea nivelului de protecție a consumatorilor de produse și servicii prin stabilirea unor:
 - o întâlniri bilaterale, atât în Republica Moldova cât și în România, în cadrul cărora care să se discute aspecte orizontale privind combaterea practicilor

- comerciale incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii, ce pot aduce atingere intereselor economice ale acestora, în domeniile produse și servicii alimentare, nealimentare și financiar bancare și nebancare;
- acțiuni comune de depistare și aplicare a măsurilor în cazul încălcării drepturilor consumatorilor la comercializarea produselor și serviciilor în mediul online (verificări coordonate de site-uri) în cazurile în care comercianții au sediul în Republica Moldova sau în România;
 - oferirea de expertiză din partea autorităților de protecție a consumatorilor, în vederea implementării legislației din domeniul protecției consumatorilor a Republicii Moldova care transpun legislația Uniunii Europene.
 - Stabilirea unor relații de colaborare cu institutele de cercetare, laboratoare de expertizare și certificare, pentru realizarea de studii comune, cercetări și teste comparative;
- Creșterea nivelului de conștientizare a consumatorilor din ambele țări în ceea ce privește drepturile acestora și modul în care aceștia și le pot exercita, prin efectuarea unor campanii comune de informare pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor.
 - Stabilirea unui canal și proceduri de comunicare între cele două părți, în cazul în care se încalcă drepturile consumatorilor de către comercianți care au sediul în România sau în Republica Moldova și care pot afecta sănătatea, viața și interesele economice ale consumatorilor.
 - Efectuarea schimbului de experiență privind notificările referitoare la produsele periculoase sau potențial periculoase, privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor.

21. Muncă și solidaritate socială

Cele două părți au convenit să colaboreze în următoarele domenii:

Inspekția muncii - schimb de informații privind planificarea, coordonarea, organizarea și evaluarea activităților de inspecție și crearea de grupuri de lucru comune pentru analiza unor tematici de interes.

Prestațiile pentru șomaj - în funcție de resursele disponibile, Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă din România propune aprofundarea colaborării cu Serviciile Publice de Ocupare din Republica Moldova, prin implementarea de activități comune în baza Protocolului de colaborare încheiat între cele două instituții.

Politici în domeniul raporturilor de muncă:

- Reglementarea noilor forme atipice de muncă (remote, munca pe platforme digitale, livratori etc);

- Măsuri de reducere și eliminare a activităților informale prin transformarea muncii nedecarate în muncă declarată;
- Ajustarea cadrului normativ SSM pentru a asigura condiții de muncă sigure și sănătoase prin eficientizarea costurilor, digitizarea documentelor etc;
- Politici de securitate și sănătate în muncă pentru reducerea accidentelor de muncă;
- Adaptarea politicilor publice și a mecanismelor de creștere a salariului minim pentru reducerea inegalităților salariale pe piața muncii;
- Adoptarea de măsuri pentru creșterea productivității și promovarea progresului economic și social;
- Măsuri pentru consolidarea capacității partenerilor sociali, prin ameliorarea legislației în vigoare, în scopul realizării unui dialog social eficient, prin derularea negocierilor colective autonome la nivel național, sectorial și la nivel de unitate;
- Implicarea partenerilor în dialogul social european și susținerea aderării la organizații prin oferirea de servicii membrilor

Consolidarea Inspectoratului de Stat al Muncii:

- Resurse umane competente, integre și motivate: formare profesională, programe de perfecționare profesională continuă, criterii de performanță;
- Cadru legal de funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii în acord cu standardele internaționale - mandatul și drepturile inspectorului de muncă care să permită inspecții eficiente, proporționale/echitabile și capabile să modifice conduite;
- Schimb de informații privind planificarea, coordonarea, organizarea și evaluarea activităților de inspecție și crearea de grupuri de lucru comune pentru analiza unor tematici de interes.

Politici ocupaționale:

- Facilitarea tranziției pe piața muncii a femeilor, în special a celor care necesită suport suplimentar pe piața muncii, precum și a femeilor după concediul de îngrijire a copilului;
- Măsuri de sporire a competitivității șomerilor, în special prin instruiți dedicate, bazate pe cererea pe piața muncii;
- Măsuri de integrare a tinerilor pe piața muncii, inclusiv măsuri de activare a tinerilor NEETs;
- Elaborarea și implementarea strategiilor de activare a persoanelor inactive pe piața muncii cu scopul aducerii acestora pe piața muncii;

- Prestațiile pentru șomaj în funcție de resursele disponibile - Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă din România propune aprofundarea colaborării cu Serviciile Publice de Ocupare din Republica Moldova, prin implementarea de activități comune în baza Protocolului de colaborare încheiat între cele două instituții.

Bune practici și schimb de experiență în domeniul protecției sociale, în special:

- Politici de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități;
- Politici de protecție a drepturilor copilului;
- Politici de protecție a drepturilor persoanelor în etate;
- Politici sociale de reducere a sărăciei;
- Reducerea erorilor și fraudelor în domeniul prestațiilor și serviciilor sociale;
- Implicarea beneficiarilor de asistență socială în activități care ajută la revenirea în circuitul economic activ;
- Prevenirea instituționalizării și dezinstituționalizarea, prin crearea/dezvoltarea mai multor tipuri de servicii sociale la nivel comunitar;
- Digitalizarea sistemului de asistență socială;
- Dezvoltarea serviciilor de suport pentru copiii și tinerii care părăsesc sistemul de îngrijire alternativă;
- Realizarea unui studiu sociologic pentru studierea situației persoanelor în etate;
- Realizarea unui studiu sociologic pentru studierea opiniilor și percepțiilor populației referitoare la fenomenul violenței împotriva copilului;
- Beneficiile de asistență socială - schimb de informații și de bune practici referitor la caracteristicile programelor, cu accent pe măsurile și programele adresate grupurilor vulnerabile dar și pe politicile de sprijin pentru familiile cu copii, precum și pe indicatorii de monitorizare și de evaluare ai politicilor implementate

22. Sănătate

Părțile vor continua colaborarea în baza *Acordului de cooperare între Ministerul Sănătății din Republica Moldova și Ministerul Sănătății din România în domeniul sănătății și științelor medicale*, semnat la București pe 3 decembrie 2010, cu modificările și completările prevăzute în Protocolul semnat la Chișinău, pe 21 iunie 2014.

23. Domeniul financiar, fiscal și bancar

Domeniul financiar, fiscal

Ministerul Finanțelor din Republica Moldova și Ministerul Finanțelor din România, inclusiv ANAF, reiterează excelenta colaborare construită pe parcursul anilor, în baza *Acordului între Ministerul Finanțelor din Republica Moldova și Ministerul Finanțelor Publice din România privind cooperarea în domeniul finanțelor publice*, semnat la București, la 19 mai 2010".

Părțile își propun întărirea cooperării bilaterale prin derularea Programelor de cooperare anuale, în domeniile prevăzute de Acordul de cooperare între ministerele de finanțe, în principal, în domeniile: fiscal-bugetar; vamal; administrarea impozitelor și taxelor; administrarea datoriei publice; audit și control financiar public intern etc.

Ministerul Finanțelor din România își exprimă disponibilitatea de acordare de expertiză, schimb de experiență pe domeniile de competență, în procesul de integrare europeană, având în vedere actualul statut al Republicii Moldova de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană.

Domeniul bancar

Banca Națională a Moldovei:

- Salută continuarea dezvoltării cooperării dintre Republica Moldova și România în vederea consolidării relațiilor prietenești dintre cele două țări. Totodată, merită a fi remarcat suportul substanțial și constant oferit de România în avansarea Republicii Moldova în parcursul său de integrare europeană.
- Apreciază profund cooperarea bilaterală stabilită între băncile centrale ale ambelor țări, în special în contextul asistenței tehnice oferite de Banca Națională a României în calitate de partener senior al Consorțiului de implementare a Proiectului Twinning „*Consolidarea supravegherii, guvernancei corporative și gestionării riscurilor în sectorul financiar*”, derulat în perioada octombrie 2021 - martie 2024.
- Exprimă interesul în continuarea colaborării cu Institutul Diplomatic Român și agenția RoAid în vederea preluării experienței României privind rolul băncii centrale în procesul de aderare la UE, prin organizarea unui eveniment axat pe subiecte specifice băncii centrale.
- Susține și încurajează inițiativele lansate de instituțiile specializate din România, îndreptate spre dezvoltarea pieței de capital din Republica Moldova, prin continuarea unui dialog consolidat cu autoritățile competente din ambele state.
- Apreciază sprijinul Băncii Naționale a României în alinierea legislației și a cadrului de reglementare din Republica Moldova la cerințele schemelor zonei unice de plăți

în euro (SEPA) și pregătirea procedurii de solicitare a aderării la SEPA în calitate de membru non-SEE (Spațiul Economic European).

Exim Banca Românească reafirmă disponibilitatea de a colabora cu bănci locale și de a susține proiectele de export și investiții ale companiilor românești în Republica Moldova, prin toată gama de produse de finanțare, asigurare și garantare.

24. Diaspora

România contribuie la dezvoltarea economică a Republicii Moldova și prin remitențele celor peste o jumătate de milion de persoane care trăiesc și muncesc în țări ale Uniunii Europene datorită pașaportului românesc. Aceștia asigură bunăstarea gospodăriilor de acasă, dar sunt și un vector pro-european al politicii Republicii Moldova, esențial pentru actuala guvernare.

Firul care asigură legătura acestor persoane cu Republica Moldova este identitatea lingvistică și culturală românească, consolidată prin sprijinul acordat românilor de pretutindeni de România.

25. Administrarea proprietății publice

Autoritatea pentru Agenția Proprietății Publice a Republicii Moldova și Administrarea Activelor Statului din România și-au exprimat interesul pentru intensificarea relațiilor de colaborare prin:

- Schimb de experiență în domeniul privatizare și postprivatizare;
- Schimb de experiență în domeniul guvernantei corporative;
- Dezvoltarea de inițiative comune de stimulare a cooperării între entitățile economice cu capital de stat din ambele țări din domenii strategice (transport aerian și cale ferată, telecomunicații, energetică etc.);
- Schimb de experiență, asistență tehnică și consultativă, privind procesul de administrare a bunurilor imobile proprietate de stat, exercitarea controlului asupra integrității și folosirii eficiente a patrimoniului de stat;
- Schimb de experiență privind ținerea evidenței și monitorizării patrimoniului public;
- Schimb de experiență privind valorificarea bunurilor imobile proprietate publică de stat și în domeniul implementării parteneriatelor public-private.

III. Convenirea locului și perioadei de desfășurare a următoarei sesiuni a Comisiei interguvernamentale de colaborare economică Republica Moldova - România

S-a convenit ca sesiunea a XIII-a a Comisiei interguvernamentale de colaborare economică între Republica Moldova și România să se desfășoare la Chișinău, în anul 2025, urmând ca perioada exactă să fie convenită pe canale diplomatice.

Semnat la București, pe 9 aprilie 2024, în două exemplare originale, în limba română.

Dumitru ALAIBA



**Viceprim-ministru,
Ministrul dezvoltării economice și
digitalizării din Republica Moldova
Co-președinte al Comisiei mixte**

Ștefan-Radu OPREA



**Ministrul economiei,
antreprenoriatului și turismului
din România
Co-președinte al Comisiei mixte**